

HET CONGRES 40+

Ieder jaar zeggen we: Wat zal een volgende filmclub toch moeten doen om de vorige te overtreffen in vindingrijkheid en gezellige ideeën? En toch vindt iedere club weer iets nieuws en geestigs.

De Alkmaarse smalfilmclub 'Veertig+' had onder aanvoering van voorzitter Helleman en secretaresse Mevrouw H. E. Havenkamp-Lebbink een ontzaglijk leuk begin van het Congres voorbereid. Dat was de sterrit die begon bij de Bloemenklok in de Alkmaarse Hout. Ieder deelnemer had een envelop gekregen met gegevens en een serie 16 mm beeldjes. Dat waren allemaal losse stukjes film waaraan hij moest zien of hij wel goed ging. Dat was al een heel werk geweest, want voor vele tientallen leden moesten die filmstrookjes worden klaargemaakt.

Op zaterdag 26 mei zag men overal in Alk-

De heren Maarschalkerwaard, Bakker en Bot luisteren naar de voorzitter. D.B.

De aankomst

maar auto's stilstaan met mensen die met een loepje de kleine filmbeeldjes bekeken. Tot half zes mocht men aankomen in 'De rustende Jager', het restaurant dat toen wel 'De actieve Filmer' mocht heten. Een verbazend aardig grapje was, dat men op de deelnemerskaart de volgende vraag moest invullen: 'Welke tijd wijst de ruineklok bij uw aankomst in 'De rustende Jager' in Bergen aan?' Niemand keek daar natuurlijk op en dacht bij het invullen in het restaurant: 'Ik kijk even op mijn horloge, akkoord, kwart over drie, dan vul ik kwart over drie in, want de klok wijst dat natuurlijk ook aan'. Mis! Er was helemaal geen klok!!

Toen kwam de klassemensproef, waarbij men een enorm grote vette kaas die men echter niet mocht aanraken, naar het gewicht moest schatten. De wonderlijkste gewichten werden genoteerd, van 9 ons af tot een paar honderd kilo toe. Wie toch probeerde de kaas met de handen te wegen, zat onder het kaasvet!

Iedereen werd ondertussen hartelijk ontvangen, vele uitroepen van: 'Ha, ben jij er ook weer? Kerel hoe is het ermee?' werden geslaakt en vele diepe buigingen werden gemaakt voor alle dames die meegekomen waren.

Om twee uur begon onder stralend weer

de vergadering (helaas binnen). Eerst nam voorzitter Helleman het woord. Hij zei dat met groot enthousiasme een kleine commissie het werk namens 'Veertig+' heeft verzet. Een hartelijk welkom werd ons gewenst en toen naam voorzitter Van Eldik het welkom over, gaf het door aan de nieuwe clubs Aalsmeer en Gorcum en vertelde dat tot zijn spijt twee clubs hadden bedankt, Leeuwarden en Sneek. Dat was jammer voor Groningen omdat zij de club in Leeuwarden opgezet hadden.

Met groot genoegen werd de fusie van de Tilburgse clubs tot een eenheid vermeld. De NOVA bestaat thans uit de samenwerking van 31 clubs met 925 leden. Inmiddels is opgericht 'Westland' met 25 leden. Wie weet kunnen wij dit jaar het duizendste lid inschrijven. Filmend Nederland groeit steeds dichter naar elkaar toe. Aan Ir. W. Brusse werd lof toegezwaaid om zijn harde werken voor de succesvolle tocht van de Engelse films die door meer dan duizend mensen zijn gezien. Het filmarchief is nog niet helemaal 'ontdekt'. Het nationaal programma is wel negentien maal verhuurd, maar er zijn veel meer films in het archief, die de moeite waard zijn om nog vaker te worden gezien.

Het bestuur in beste stemming. Voorzitter Van Eldik, gastheer Helleman, bestuursleden Van Schreven, Brusse en Ockhuizen. D.B.

Op internationaal gebied eindigde Nederland op de achtste plaats van 15 deelnemende landen; niet zo'n slecht resultaat. Veel hulde en dank werd gebracht aan de Commissaris van het buitenlands Contact, de heer J. J. de Jong, die vijf jaar veel goed werk heeft gedaan. De heer Ir. W. Brusse neemt nu zijn taak over. De nationale wedstrijd bevatte in totaal 64 films, 58 in de selectieklasse en 6 in de hoofdklasse. De voorzitter noemde het peil ongeveer hetzelfde als vorig jaar, de top was zeker even goed, maar er was ook veel

De puzzeltocht. Nauwkeurig werden de filmknipsels bekeken... waar moet ik heen? D.B.

minder werk. Het gemiddelde peil is behoorlijk gestegen, waar wij zeer dankbaar voor zijn. De jury voor de hoofd- en selectieklasse is reeds in 'Het Veerwerk' genoemd. De jury-secretarissen Bot en Nijenhuis en de NOVA-secretaris kregen nog eens een veer op hun hoed en wat in de cabine plaats vond was bijzonder fraai. Hulde werd daarvoor gebracht aan de projectie-commissaris uit Utrecht, de heer Maarschalkerweerd. Met genoegen releveerde de voorzitter de bijzonder vlotte en aangename samenwerking die het bestuur ook dit jaar heeft gehad met de redactie van 'Het Veerwerk'. Hij bracht hulde voor het geluidsnummer en het Congresnummer van vorig jaar en verklaarde toen het Congres voor geopend. Hij hoopte dat de punten van de agenda kort, openhartig en hoffelijk, zoals we dat in de NOVA gewend zijn, zouden worden behandeld. Het overzeese contact, districtswijzigingen, het rapport over de Franse films in Leiden, het verslag van de Week voor de Fotografie, - waar de NOVA een uitstekend figuur heeft geslagen - passeerden de revue.

De Haarlemse delegatie. Mevrouw Meijer speelt verstopperij met de lens. D.B.

Nóg meer kaas voor de beste sterrijders en gewichts... heffers, nee, schatters. D.B.

Een prijs van f 50,— is door de Nederlandse Reisvereniging aangeboden in een speciale rubriek 'Reisfilms' en toen werd dringend gevraagd om de gunstige regeling met de Buma in stand te houden door de gevraagde lijst van vertoningen met muziek direct aan de secretaris te verzenden. De Notulen werden met veel dank aan de secretaris gearresteerd, het jaarverslag van de secretaris werd onder applaus goedgekeurd.

Het jaarverslag van de penningmeester werd met vlag en wimpel aanvaard, na een gunstig advies van de kascommissie, de heren Kleibrink en Meijer, waarna met vreugde décharge werd verleend aan penningmeester en bestuur.

In de kascommissie werden benoemd de heren Kleibrink, Teune uit de Amsterdamse filmclub en Timmerman van Saenden. Toen stond de heer Bot op en bood aan, om het Congres voor het volgend jaar in Rotterdam te houden, wat met grote instemming werd aangenomen.

Daarna nam secretaris Rodbard het woord, om namens Bestuur en aanwezigen hulde te brengen aan voorzitter Van Eldik, voor zijn veel omvattend werk aan de NOVA. Bij de

bestuursverkiezingen werden geen andere kandidaten gesteld, zodat de heren Ir. Brusse, Rodbard en Tans bij acclamatie werden herkozen. Het enige punt na de pauze, de bespreking van het officiële orgaan, dijde uit tot een geanimeerde discussie over de vraag wat een officieel orgaan behoort te zijn en hoe men het er graag, steeds verbeterd, uit zou willen laten zien. Het ging over het al of niet facultatief stellen van 'Het Veerwerk'. De voorzitter las enkele brieven voor uit de clubs, waarbij bleek dat door enkele clubs enigszins met de statuten de hand werd gelicht, omdat men 'donateurleden' kende die dan het orgaan niet hoefden te lezen. Het bleek dat een deel der leden grote waardering had voor het blad, dat een ander deel van de leden dat ook wel had, maar naast de zeer goede uitvoering ook de kwaliteit van de artikelen gaarne beter zou zien en meer op de praktijk afgestemd. Aardig was het moment waarop de voorzitter zei: het eerste wat ik lees, zijn de advertenties, waarop een algemeen geroep volgde: 'Ik ook, ik ook'. Dat mogen de ontwerpers en de stellers van de advertenties dus met dankbaarheid vernemen. Zo hoort het ook. In een amateur vakblad zijn de advertenties een bijzonder deel van het blad. Zij behoren een aanvulling van de tekst te zijn. Een waar woord zei de heer Teune: 'Wij moeten als NOVA prijs stellen op het hebben van een goed orgaan. Het is reeds goed, maar de kwaliteit kan nog worden opgevoerd'.

Het voorstel om het blad onder de hele redactie van de NOVA te nemen kon niet worden uitgevoerd omdat het blad geen eigendom van de NOVA is, maar van de N.V. Uitgevers Mij. 'Focus', die naast de NOVA-leden nog veel meer abonnees heeft. De redacteur gaf uitleg van de situatie en deed een hartelijke oproep tot meer medewerking in de vorm van prima artikelen en foto's, uit-

Kaas was altijd prijs. Prijzen waren altijd kazen! D.B.

Wéér een kaas voor de verste rit.

Dat ging er goed in!

Van Geest, tafelpresident leest leuke limericks.

De 'filmviewster' met' haar menu. Foto's D.B.

gaan tot de vergadering. Het is toch al een wonder dat in dit kleine plekje van Europa, met zo weinig filmindustrie, een dergelijk blad kan bestaan, maar dat kan dan ook alleen groeien en bloeien wanneer alle leden van de NOVA medewerken. Een zeer gewaardeerd woord sprak de heer Bieze van 'De Kern', die voorstelde om de bestaande regeling te handhaven, en zei dat het bedrag dat Het Veerwerk kost minder is dan een spoeltje film. Als hij alleen maar naar de advertenties keek, dan had hij zijn prijs er allang weer uit. De prijs van het abonnement vond hij eigenlijk veel te laag. De voorzitter zei dat het bestuur het hiermee volmaakt eens was. De heer Zaadnoordijk van Eindhoven, 'Lumière' vond speciaal dat de artikelen veel beter konden zijn en zegde onder applaus van de vergadering toe dat de Eindhovense club in ieder nummer voor een goed artikel zou zorgen. Met 55 tegen 19 stemmen, sprak de vergadering zich toen

uit vóór het handhaven van Het Veerwerk als verplicht officieel orgaan van de NOVA. Bij de rondvraag uitte de heer Goossen een klacht dat de films van de wedstrijd zolang uitbleven. Om 6 uur werd met dank voor de vlotte en aangename wijze van de bespreking de vergadering gesloten.

Toen werd een gezellig borreluurtje gehouden, waarbij vele oude vriendschappen werden vernieuwd of nieuwe werden gesloten. Daarna beklom de Alkmaarse heer van Meurs het podium, waarbij hij de prijzen van de sterrit uitreikte. Er waren 52 equipes, waarbij hij onder vrolijk gelach mededeelde dat de schoolopleiding in Nederland wel treurig was, want velen van de aanwezigen 'bleken geen bliksem verstand te hebben van het metrieke stelsel'. De kaas bleek precies te wegen 53 kg. en 850 gr. Eén meneer had geschat 122 gr. en kreeg tot ieder verbazing en vrolijkheid toch nog een troostprijs. De heer Renardel de la Valette kreeg de hoofd-

Westfriezen, met ... ja werkelijk, réuëuze stukken kaas!! D. B.

Diner.

Foto Jacques Vlaanderen

prijs voor het vrijwel foutloos rijden van het parcours en het bijzonder goed schatten van het gewicht.

Direct daarop begon het diner in de stemmige zaal van 'De rustende Jager', waar tafelpresident Van Geest direct al een prettige stemming wist te kweken. In een gloedvolle speech deelde hij mede dat de volgende morgen het zee-aquarium niet bezocht kon worden omdat alle vissen daaruit al op de bordes lagen. U ziet op de foto hoe ze werden verslonden. Op de tafels lagen verder keurige menu's, in de vorm van een smallfilm-camera, waarbij uit de lens zelfs een klein stukje film stak. Loepjes brachten gedurende de eerste gang een half lunchkaasje per minuut op, omdat iedereen de filmstukjes wilde bekijken die op het menu waren geplakt. HAF-leden deelden mede dat er stukken gecensureerde film bij waren, waarop de koers van de loepjes ogenblikkelijk een halve lunchkaas opliep. Het zou wel goed zijn geweest als iedere scène van de wedstrijdfilms zo nauwkeurig ware bekeken als de stukjes die hier op tafel lagen! Diverse mensen werden tot speechen uitgenodigd en voorzitter Van Geest verdient een compliment voor zijn idee om een Limerickwedstrijd uit te schrijven. Een paar van de geestigste mogen hierbij afgedrukt worden.

Jong en eh... niet meer zó jong vermaakten zich. D.B.

Kees Stet uit Ierswoud.

Foto Jacques Vlaanderen.

Limericks van het Congres-diner

Een hollandse haring in Bergen
Lag op de tafel te sterven;
Hij was verre van gaar
En smaakte er ook naar
De plussers mogeném erven.

Dick Boer kwam zonder zich te schamen
Te spreken als pseudo-dame
Hij voelde zich een baas
Met z'n vrouwtje met kaas
Toen kwam het 'gedé' in de ramen.

Er was eens een filmer in Heemstede
Die deed aan een rally eens mede
De molens zowaar
Die lagen hem zwaar
Wat heeft hij daar onder geleden.
(Sloeg op de Sterrit met vele molens).

Hoe komen al die slimmerikken
Toch aan die mooie limericken?
Maar jullie mogen het best weten
Ik had het te druk met eten
En zit nu na te hikken.

Ik zing geen ode op het bier
Want dit verhaal deed mij geen zier
Neen dan die Alkmaarse zussen
Met hun heerlijke 40 plussen
En dan die malse fricandeau.

De sla die kreeg je nog cadeau
Maar ondanks al die plussen en minnen
Willen wij ons graag bezinnen
Dat de filmers op dit feest
Het nog nooit zo eens zijn geweest.

Er was eens een filmclub in Alkmaar,
Die had heel veel zorgen voor dit jaar;
Want daar kwam het congres
Dat mocht niet op de fles
Maar het slaagde fantastisch, heus waar!

Toen kwam de feestavond, gelardeerd met gezellige dansen. Er werden door enkele voortreffelijke artiesten nummers uitgevoerd, waarbij de imitator Frans van Dusschoten groot succes oogstte en de buitengewoon geslaagde scènes van het Engelse clownpaar Scott and Black bijzonder in de smaak vielen. Verrassende staaltjes van muziekkennis werden tentoongespreid bij het gezellig georganiseerd 'Trek aan de bel', terwijl aldoor weer opnieuw het orkest van Freddy Hul de dansers naar de gladde vloer riep. Het was leuk om te zien, toen er een oude wals werd gespeeld, hoeveel zwieriger en filmischer deze scène was dan de moderne dans.

Engelse clowns gebruiken een stok als zakdoek.

Hoe gezellig het was.

D.B.

Wij zullen maar niet verklappen hoe laat het voor velen werd, maar geven liever het woord aan de heer K. van Rijsinge, die voor de redacteur de zondag versloeg omdat deze door familieplichten aan huis was gebonden.

D.B.

De foto's door Dick Boer, zijn gemaakt zonder flits, alles met beschikbaar (meestal zeer weinig) licht. Leica, lens 3.5. Kodak Tri X film. 1/20-1/60 sec.

De andere foto's zijn flitsfoto's van Foto Flandria, Alkmaar.

ZONDAG

VERSLAGEN DOOR K. VAN RIJSINGE (HAF)

De NOVA congresgangers ontwaakten de zondagmorgen en zagen een zonovergoten Bergen vanuit hun hotelkamers.

Na zich het ontbijt goed te hebben laten smaken verzamelden ze weer in 'De rustende Jager'. Er stond een krachtige frisse wind, die echter in de loop van de dag in kracht afnam, zodat het traditioneel NOVA-congres weer was.

Een deel van de smalfilmers en/of echtgenoten gingen per bus de omstreken van Bergen en Alkmaar bekijken. Dit was in de plaats gekomen, omdat het bezoek aan het zeeaquarium geen doorgang kon vinden. Met 2 autobussen ging men in opperbste stemming door de prachtige omgeving van Bergen en we genoten van een heerlijk kopje koffie in het 'Lido' te Eemond aan Zee.

Andere deelnemers ontdekten de geneugten van de congresplaats individueel en maakten bijv. een heerlijke strandwandeling.

Een selecte groep smalfilmers had de verleiding van het mooie weer en een bustocht door de omstreken van Bergen en Alkmaar weerstaan en kwam op zondagmorgen samen in de serre van 'De rustende jager', waar het smalfilmforum 'zitting' hield.

Dit forum bestond uit de volgende heren:

Tans	(Tilburg)	Voorzitter.
Hakvoort	(Amsterdam)	'De Kern'.
Goosen	(Den Haag)	'HAF'.
Timan	(Leiden)	'LSL'.
Hendriks	(Groningen)	

Het is begrijpelijk dat, in een zo gemengd gezelschap, het niveau van de afgevuurde vragen niet steeds op dezelfde hoogte kan

liggen, maar toch kan gezegd worden, dat het merendeel der vragen zeker een gehalte van 40+ haalde.

Enige vragen, die meer op het gebied van de smalfilmorganisatie lagen, werden verwezen naar de NOVA-vergadering.

Naar aanleiding van de uitvoerige discussie in 'Het Veerwerk' over de reisfilm 'Onder de kinderen van Allah' werd de vraag gesteld of Walt Disney's woestijnfilms waardeloos zijn, omdat het menselijk element er in ontbreekt (geen ooms en tantes met verrekijkers e.d.). Het forum was van mening dat in een documentaire een zeker verband tussen de scènes moet liggen, doch dat dit niet noodzakelijk een speelhandeling moet zijn. De draad kan bijv. de kringloop der seizoenen of eenvoudig de chronologische volgorde zijn. De film 'Onder de kinderen van Allah' en de Disney films zijn feitelijk onvergelijkbare grootheden. Het forum vond de Disney films zeker waardevol.

Dezelfde vraagsteller vond het woord congres een te 'zwaar' woord voor het tweedaagse NOVA-feest. Volgens hem werd te weinig aan film gedaan. Het forum was het hier maar gedeeltelijk mee eens. Vergadering van gedelegeerden, de filmmiddag en niet te vergeten dit smalfilmforum zelf, zijn alle drie smalfilm-activiteiten, die het woord congres wettigen. Filmen is een gezellige hobby, daarom moet het congres niet te hoog wetenschappelijk zijn, anders zullen velen wegblijven. Een reeds oud probleem nl. voorjuring van ingezonden films om de jury te ontlasten kwam weer ter tafel. Het voorstel vond om praktische redenen weinig instemming bij het forum.

Samenvattend zei de voorzitter, dat de voorselectie feitelijk al in de clubs geschiedt, doch de filmer zelf hoeft zich hier niet aan te houden, er moet niet te veel gereguleerd worden. Bovendien heeft de filmer de vrijheid om een in de voorselectie afgekeurde film toch in te zenden.

Over de vraag of in een geluidsfilm beeld of geluid primair is voor de film, ontspoon zich een levendige discussie.

De vraagsteller bedoelde de werkelijke met geluid opgezette film, immers een film met geluidsillustratie is feitelijk als stomme film opgezet. In de als zodanig opgezette geluidsfilm moet een eenheid zijn ontstaan van beeld en geluid, welke niet te scheiden zijn. Het is dus niet belangrijk op welke van de twee de nadruk ligt. In verband hiermede kwam naar voren dat in het NOVA-reglement voor de wedstrijd feitelijk een fout staat, nl. in de scheiding tussen geluidsfilm (waar hier be-

Prijsuitreiking bekroonde films. Hendriks wacht op de hoogste prijs. Foto Jacques Vlaanderen.

doeld wordt met geluid op de film) en films met geluidsillustratie (band of plaat). Onder deze laatste groep kunnen zeer goed geluidsfilms vallen. De bedoeling van deze scheiding is wel juist, doch de naamgeving niet. Op het gebied van het geluid kwamen de tongen pas goed los. Volgens de volgende vraagsteller is er te veel van een geluksfactor sprake als bij de jurering beeld en geluid lipsynchroon zijn. Het forum vond dat de amateur niet moet proberen de bioscoopfilm te imiteren.

Gelukkig zijn wij niet zo ver en worden hierdoor gedwongen het geluid tot het uiterste te beperken en ons zeer duidelijk te bezinnen op de functionele aanwending van het geluid. Als de film staat of valt met het lipsynchroonlopen, dan hebben wij te hoog gegrepen. Wat de geluidseffecten zelf betreft, is het zeker niet nodig en zelfs ongewenst dat alle geluiden doorkomen. Men moet zich zo sterk mogelijk beperken en alleen het strikt noodzakelijke geluid behouden. De geluidsfilm heeft ons voor nieuwe artistieke problemen gezet en wij hebben nog maar de eerste stappen gedaan om deze op te lossen. Dit geluidsprobleem is feitelijk hetzelfde als het probleem der kleurenfilm. Als de kleur een functie heeft, is aanwending verantwoord. Er zijn films die het in kleur niet doen. De maker zal bij de opzet van de film de keuze tussen zwart-wit en kleuren als functie voor het uiteindelijke resultaat doelbewust moeten afwegen. Nadat een technische vraag betreffende diafragmastand bij het opnemen van een zons op- of ondergang, ontwikkelde zich tenslotte een gedachtenwisseling over het geestelijke eigendom van een film. Het komt nl. voor dat gekochte titels en zelfs gekochte scènes in de montage worden opgenomen. Het forum was hier voor de wedstrijd zeer tegen. Als montageoefening kan het nuttig

Voorzitter Van Eldik breekt wekenlange spanning.
Foto Jacques Vlaanderen.

zijn, maar de eerlijke amateur zal het toch geen voldoening schenken, als hij toegeëigende shots in zijn film gebruikt.

Met dank aan de vragenstellers en aan de mede-forumleden sloot de voorzitter deze geanimeerde forumbijeenkomst.

Om half één hadden allen zich om de gezellig gedekte tafels in de dancing van 'De rustende jager, geschaard'. Zij deden de koffietafel alle eer aan. De maaltijd werd door Kees Stet uit Ierswoud met West Friese humor 'gekruid'. Een optreden dat allerwege even goed in de smaak viel als de hartige en zoete lekkernijen op tafel. Na afloop ging men naar de bioscoopzaal, in afwachting van het hoogtepunt van het congres, nl. de uitslag en prijsuitreiking van de bekroonde films en het draaien van het nationaal programma. De spanning in een eivolle zaal, door het bij-

zetten van stoelen in gangpaden en op elke plaats waar er maar een stoel kon staan, steeg ten top, die zich om 2,10 uur ontladde in een spontaan applaus en voetgetrappel, dat de voorzitter van de NOVA uitnodigde om aan de spanning een eind te maken en met de uitslag van de nationale wedstrijd te beginnen.

Over de uitslagen en de films heeft 'Het Veerwerk' van juni al vol gestaan.

Een belangrijke mededeling werd tevens gedaan nl. dat aan het rondreisprogramma waarvoor, zoals bekend, kopieën van de bekroonde films worden aangeschaft, voortaan voor de films met geluid, geluidsbanden zullen worden toegevoegd.

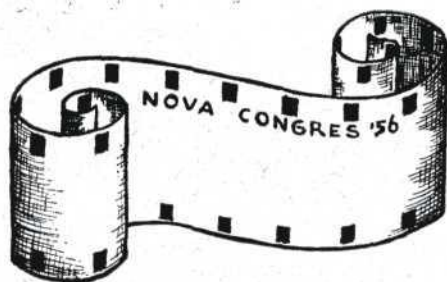
Na de pauze vond de bekendmaking plaats welke club de wisselprijs, kreeg, die door de 'Gooise Smalfilm Amateurs' is beschikbaar gesteld, voor de verhoudingsgewijze grootste deelname aan het congres. Dit jaar gaat de prijs naar Triborgh te Tilburg.

De wisselprijs voor de beste clubprestatie, een voorzittershamer en een miniatuur exemplaar, dat in het bezit van de winnende club blijft, ging naar de 'Achterhoekse Smalfilmclub', waarvan alle ingezonden films bekroond werden.

Aan het einde van de projectie, die besloot met de film van Hendriks 'De zee en het land' moest Hendriks een ovationeel applaus, dat hem staande werd gegeven, in ontvangst nemen. Hierna sloot de voorzitter Van Eldik, met dank voor de voortreffelijke organisatie aan 40+, een geslaagd NOVA-congres.

Tot ziens in 1957 te Rotterdam!

K. v. Rijsinge

Tot slot mag de gehele Alkmaarse Smalfilmclub die als één grote collectiviteit heeft samengewerkt om dit Congres te doen slagen, in het publiek een hartelijk woord van waardering in ontvangst nemen voor de bijzonder geslaagde wijze waarop zij dit Congres hebben uitgevoerd.

Red.